

آیا زنان می‌توانند برای اعزام به حج مهریه خود را مطالبه کنند؟

طبق اعلام سازمان حج و زیارت ۵۲ درصد از زائران حج امسال را بانوان تشکیل می‌دهند، اما انجام حج بر کدام گروه از زنان واجب است و آیا زنان با گرفتن مهریه می‌توانند به سفر حج بروند؟

طبق اعلام سازمان حج و زیارت ۵۲ درصد از زائران حج امسال را بانوان تشکیل می‌دهند، اما انجام حج بر کدام گروه از زنان واجب است و آیا زنان با گرفتن مهریه می‌توانند به سفر حج بروند؟

به گزارش خبرنگار گروه جامعه خبرگزاری فارس، طبق اعلام سازمان حج و زیارت در موسم حج امسال 64 هزار ایرانی به سرزمین وحی اعزام می‌شوند که 61 هزار و 500 نفر زائر و 2 هزار و 500 نفر عوامل اجرایی، روحانیون، مدیران و معینه‌های کاروان‌ها را تشکیل می‌دهند که از این تعداد 52 درصد زن و 48 درصد مرد هستند بنابراین می‌توان گفت، زنان در موسم حج امسال نیز مانند سال گذشته از مردان پیشی گرفته‌اند.

اما انجام حج واجب برای کدام گروه از زنان واجب است؟ شرط استطاعت در مورد چه کسانی صدق می‌کند؟

«حج» یکی از پایه‌ها و ارکان دین اسلام است و بر هر کسی که توانایی انجام آن را داشته باشد واجب می‌شود. (العروة الوثقی، ج 2، ص 240)

استطاعت، یا توانایی انجام حج، با داشتن چند امر محقق می‌شود:

الف: مخارج حج و لوازم زندگی (استطاعت مالی)

ب: توانایی بدنی و سلامتی برای انجام حج (استطاعت بدنی)

ج: باز بودن راه و داشتن امنیت برای انجام حج (استطاعت طریقی)

د: داشتن وقت کافی (استطاعت زمانی) یعنی وقتی شرایط دیگر برایش حاصل شد، به قدری وقت باشد که بتواند خود را به اعمال حج برساند، بنابراین اگر زمانی که استطاعت برایش حاصل شده کاروانی نمانده باشد که همراه آن به حج برود و وضع به گونه‌ای است که خودش هم نمی‌تواند برود حج واجب نیست.

* شخص مستطیع اگر پول ندارد ولی ملک؛ (مانند باغ، مغازه یا کارخانه) دارد، باید آن را بفروشد و به حج برود، حتی اگر به دلیل نداشتن مشتری، به کمتر از قیمت معمول بفروشد، مگر آنکه فروش به کمتر از قیمت، سبب حرج و مشقت برای او باشد.

* کسی که استطاعت مالی دارد ولی استطاعت بدنی ندارد (مثلاً پیر یا مریض است) یا راه برای او باز نیست، می‌تواند آن مال را خرج زندگی‌اش کند و خود را از استطاعت مالی هم خارج کند، ولی اگر از هر جهت استطاعت دارد و فقط وسائل رفتن را تهیه نکرده یا وقت حج نرسیده، نمی‌تواند خود را از استطاعت خارج کند.

* هرگاه زنی با کسب می‌تواند مخارج خویش را بدست آورد و مخارج حج را نیز دارد، ولی اگر به حج برود، شوهرش برای مخارج زندگی به زحمت می‌افند، اگر به زحمت افتادن شوهر، موجب حرج برای زن نباشد، مستطیع است و باید به حج برود و به زحمت افتادن شوهر، مانع استطاعت زن نمی‌شود.

* کسی که نیاز به ازدواج دارد و برای ازدواج کردن محتاج به پول است، در صورتی مستطیع می‌شود که علاوه بر مخارج حج، مصارف ازدواج را نیز داشته باشد.

* زنی که مهریه‌اش به مقدار مخارج حج یا بیشتر از آن است، اگر شوهرش قدرت پرداخت مهریه را ندارد، زن حق مطالبه مهریه را ندارد و مستطیع نیست.

* اگر شوهر قدرت پرداخت مهریه را دارد، چنانچه مطالبه آن مفسده‌ای ندارد، با فرض این‌که شوهر مخارج زندگی او را می‌دهد،

لازم است مهریه را طلب کند و به حج برود.

* اگر مطالبه مهریه برای زن مفسده‌ای دارد؛ مثلاً ممکن است به نزاع و طلاق منجر شود، مطالبه آن لازم نیست و در این صورت زن مستطیع نیست.

* زنی که شوهرش از دنیا رفته و اموالی از ارث به او رسیده که به مقدار مخارج حج است؛ اگر شغل یا زراعت یا راه درآمد دیگری ندارد که بتواند بعد از برگشتن از حج، زندگی خود را اداره کند، مستطیع نیست، و اگر شغل یا راه درآمد دارد و بتواند به حج برود، باید برود، اما اگر به سبب مرضی یا عذر دیگری نتواند به حج برود مستطیع نیست.

* زنی که شوهرش زنده است و مخارج زندگی او را می‌پردازد ولی پس از مرگ یکی از بستگانش، اموالی از ارث به او رسید که به مقدار مخارج حج می‌باشد، مستطیع است و باید به حج برود.

* اگر زنی با فروش وسائل اضافی زندگی؛ مثلاً زیورآلاتی که از نظر قیمت زیادتر از شأن اوست، می‌تواند مخارج حج را تأمین کند؛ مثلاً گردنبند گران‌قیمتی دارد که می‌تواند به ارزان‌تر تبدیل کند و با تفاوت قیمت آن، حج بجا آورد، اگر سایر شرایط را داشته باشد، مستطیع است و باید به حج برود.

* زنی که خودش هزینه حج را ندارد ولی شوهرش یا پدرش یا دیگری به وی بگوید: به حج برو، من تمام هزینه آن را می‌پردازم، چنانچه به گفته او اطمینان داشته باشد، واجب است قبول کند و به حج برود.

* اگر شوهرش او را به حج می‌برد و تمام مخارج او را هم می‌پردازد، واجب است به حج برود.

* اگر زنی، بخشی از مخارج حج را دارد و دیگری به او بگوید بقیه مخارج حج را می‌پردازم، چنانچه به گفته وی اطمینان دارد، واجب است قبول کند و به حج برود.